

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Ásbrú, Reykjanesbæ 10. desember 2014

Efni: Umsögn Þróunarfélags Keflavíkurflugvallar um tillögu til þingsályktunar um flutning Landhelgisgæslunnar til Reykjanesbæjar. 78.mál.

Þróunarfélag Keflavíkurflugvallar ehf. (ÞK) þakkar nefndinni enn á ný að fá tækifæri til að veita umsögn um ofangreinda þingsályktunartillögu.

ÞK hefur áður veitt umsögn um málið, þann 2.júní 2011 annars vegar, er það var til umræðu hjá samgöngunefnd Alþingis og lagði jafnframt fram minnisblað með umsögn sinni, og þann 3.desember 2013 hins vegar er það var til umfjöllunar hjá allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis.

ÞK fagnar framkomnum hugmyndum um mögulegan flutning verkefna Landhelgisgæslunnar (LHG) til Suðurnesja.

Eins og áður hefur komið fram fylgja því fjölmargir kostir að flytja alla starfsemi LHG til Suðurnesja. Stærsti kosturinn sem felst í flutningi er að öll aðstaða er nú þegar fyrir hendi á Keflavíkurflugvelli sem hentar afar vel undir starfsemi LHG í dag. Hann er aðalflugvöllur landsins með hátt öryggisstig á heimsmælikvarða og eini flugvöllurinn á landinu sem sinnt getur stærri verkefnum LHG í alþjóðlegu samstarfi. Húsakostur er nógur og auðvelt að breyta með litlum tilkostnaði þannig að það henti fullkomlega að starfsemi LHG, bæði í dag og til framtíðar.

Nú þegar er hluti verkefna LHG staðsett á Keflavíkurflugvelli og miklir möguleikar eru fyrir hendi að ná fram hagræðingu á starfseminni með því að nýta betur húsakost ríkissjóðs á svæðinu og samþætta starfsemi LHG á einn stað.

Keflavíkurflugvöllur er aðalflugvöllur landsins og útrá umsvifum hans með tilliti til flugumferðar og fólksflutninga ber hann höfuð og herðar yfir aðra flugvelli hér á landi. Flugvöllurinn er opinn allan sólarhringinn, allan ársins hring, öryggisstig er hátt og allir innviðir sem fylgja umfangsmikilli flugtengdri starfsemi eru til staðar. Þar sem hlutverk LHG er að vera til taks í mjög víðþættum skilningi þarf aðstaða hennar að taka mið af því. Verkefni LHG geta verið frá því að veita aðstoð við umferðareftirlit og sjómælingar í að vera umfangsmikið ófyrirsjáanlegt alþjóðlegt björgunarsamstarf, þar sem bæði líf og náttúra eru í húfi á sama tíma. Eðlilegt er að dagleg starfsemi LHG taki mið af þeirri aðstöðu sem á þarf að halda þegar á reynir í stórum verkefnum. Það skiptir miklu máli að starfsmenn og búnaður sé til staðar á þeim stað sem nýta á í slíkum kringumstæðum og að fjarlægð milli starfsstöðva sé ekki að hamla björgunarstörfum þar sem tíminn skiptir meginmáli. Til þess að geta haft starfsemina alla á einum stað er erfitt að sjá aðra staðsetningu en Keflavíkurflugvöll koma til greina miðað við núverandi aðstæður.

Komi til björgunar skemmtiferðaskipa, olíuskipa eða annarra stórra sjófara í norðurhöfum gera áætlanir LHG ráð fyrir alþjóðlegu samstarfi. Góður aðgangur þarf því að vera að eldsneyti fyrir flugvélar og skip, björgunarbúnaður sé skammt undan og að þjónusta fagaðila sé til staðar. Á Keflavíkurflugvelli eru allir þessir innviðir til staðar. Í samræmi við stærð Keflavíkurflugvallar býr svæðið að meira en nógu af eldsneyti, nægu starfsfólki sem kann að þjónusta stórar flugvélar sem smáar undir miklu álagi og góðri tækniástöðu til viðhalds eða viðgerða á stórum sem smáum flugvélum.

Þær alþjóðlegu æfingar sem farið hafa fram á starfssvæði LHG hafa sýnt fram á að Keflavíkurflugvöllur og aðstaða hans gegnir lykilhlutverki, ekki bara út frá íslenskum forsendum heldur er hann jafnframt besti kosturinn á öllu því starfssvæði sem LHG hefur yfir að ráða. Til samanburðar eru minni flugvellar á starfssvæði LHG hvort sem er hér á landi eða annars staðar engan vegin í stakk búnir til að vera miðstöð slíkra verkefna.

LHG hefur frá árinu 2011 annast daglega framkvæmd öryggis- og varnartengdra verkefna NATO hér á landi. Í því felst ma. daglegur rekstur varnar-, öryggis- og upplýsingakerfa ásamt rekstri öryggissvæða og mannvirkja þess. Á öryggissvæði LHG á Keflavíkurflugvelli hefur stofnunin yfir að ráða flugskýlum, þar á meðal flugskýli #831 sem fullfært er um að taka við fullum rekstri LHG miðað við þá þarfagreiningu sem unnin var af LHG árið 2007. Þarfagreiningin var unnin í kjölfar þess að Varnarliðið hélt af landi brott með þyrlur sínar og annan björgunarbúnað. Þar eru einnig vöruhús sem nýta má til geymslu á öryggis- og björgunarbúnaði, ásamt góðri aðstöðu fyrir ýmis konar æfingar. Jafnframt er á svæðinu íbúðarhúsnæði sem nýtt hefur verið fyrir erlendar loftrýmisgæslusveitir NATO. Aðbúnaður er því allur með besta móti enda hannaður fyrir skyldan rekstur frá tímum Varnarliðsins. Sá hluti starfsemi LHG sem lýtur að stjórnstöð stofnunarinnar og Vaktstöð siglinga gæti fengið þar húsnæði sem er sniðið fyrir rekstur þess, en eins og fram hefur komið af hálfu LHG er þröngt um starfsemi stjórnstöðvarinnar í núverandi húsnæði í Skógarhlíð. Auk þess fer þessi starfsemi vel saman með rekstri LHG á IADS kerfinu á Keflavíkurflugvelli.

Þessi aðstaða á Keflavíkurflugvelli er öll í rekstri í dag á vegum LHG. Flutningur LHG til Keflavíkurflugvallar myndi því nýta innviði sem nú þegar eru til staðar og gera má ráð fyrir að verði til staðar um fyrirsjáanlega framtíð. Þróun og stækkun aðstöðu LHG um ókomin ár væri því ekki háð framtíðarþróun Reykjavíkurflugvallar. Hver sem framtíð Reykjavíkurflugvallar verður, má gera ráð fyrir að sú fjárfesting við flutning LHG til Keflavíkurflugvallar yrði auk þess mun minni en að byggja upp aðstöðu sem ekki er til fyrir á Reykjavíkurflugvelli. Bæði hefur reynsla Þróunarfélagsins sýnt að endurnýting bygginga sem áður voru í eigu Varnarliðsins er hagkvæm aðgerð, en þar fyrir utan hefur ríkissjóður nú þegar lagt í kostnað við rafmagnsbreytingar í þeim byggingum sem LHG hefur umsjón með í dag.

Þegar horft er til umræðna um framtíð Reykjavíkurflugvallar eða aukinna umsvifa í ferðaþjónustu við hafnarbakkann í Reykjavíkurhöfn og tilkomu Hörpunnar við skut varðskipanna, er á margan hátt eðlilegt að starfsemi eins og LHG verði vikjandi til framtíðar í höfuðborginni. Með því að flytja starfsemi LHG til Suðurnesja þyrfti ekki að efast um að hægt væri að byggja upp til framtíðar, án óvissunnar sem framtíðarþróun á eftirsóknarverðu landi í miðborg Reykjavíkur getur skapað.

Ríkur þáttur í flugrekstri er að tryggja öryggi búnaðar og starfsmanna. Með flutningi flugstarfseminnar á Keflavíkurflugvöll mun hún færast inn á flugverndarsvæði

ISAVIA, sem mætir alþjóðlegum kröfum, þar á meðal þeirra sem gerðar eru til flugs til Bandaríkjanna. Alþjóðaflugvöllurinn ásamt öryggissvæðis umhverfis hann er vel vaktað og státar Keflavíkurflugvöllur af því að vera einn af öruggustu flugvöllum í heimi. Snýr það ekki síst að ytra öryggi svæðisins.

Með auknum umsvifum í norðurhöfum hefur þörfin fyrir öflugt björgunarviðbragð aukist á undanförunum árum. Í því skyni hefur sú hugmynd oft komið upp að Ísland geti átt möguleika á því að verða nokkurs konar alþjóðleg miðstöð fyrir leit og björgun á norðurslóðum. Slík miðstöð væri eftirsóknarverð fyrir Íslendinga því með henni myndu aðföng og afl við leit og björgun styrkjast bæði gagnvart Íslendingum, sem og til að bregðast við slysum á því hafsvæði sem LHG hefur umsjón með. Miklir hagsmunir eru bundnir í því fyrir Íslendinga að öryggi á hafinu umhverfis landið sé eins og best verður á kosið, sérstaklega þegar litið er til þess skaða sem mengunarslys gætu haft á fiskistofna og lífríki. Slík aðstaða sem hér um ræðir eflir Ísland sem valkost fyrir slíka alþjóðamiðstöð. Það að efla leit og björgun við landið er því ekki aðeins sóknarfæri heldur er hægt að segja að það sé nauðsynlegt skref til þess að vernda það sem við byggjum allt okkar á, náttúru og lífríki umhverfis landið.

ÞK leggur áherslu á mikilvægi þess að horfa þurfi til framtíðarþarfa LHG með tilliti til fyrirsjáanlegrar aukningar á umfangi, hvort sem er vegna aðstöðu, öryggis, tenginga eða mögulegrar aukningar á verkefnum ss. uppbyggingu alþjóðlegrar miðstöðvar á sviði leitar og björgunar í norðurhöfum, með aukinni skipaumferð. Sú aðstaða sem Keflavíkurflugvöllur og nágrenni hans hafa uppá að bjóða uppfyllir allar þessar þarfir. Líkt og áður styður ÞK því heilshugar framkomna þingsályktunartillögu um flutning Landhelgisgæslunnar til Suðurnesja. Er það byggt á því að nær öll langtímarök um rekstur og uppbyggingu Landhelgisgæslunnar styðja að það sé skynsamleg ákvörðun þrátt fyrir að til skamms tíma geti flutningurinn haft kostnaðarauka í för með sér.

F.h. Þróunarfélags Keflavíkurflugvallar

Kjartan Þór Eiríksson, framkvæmdastjóri